

(/)

🏠 (/) > Diverse (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Efter Gud

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/selvestegyldendal>)

Efter Gud

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2349

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud)) **t** ([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

[status=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud). Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud)

[5/diverse-84/efter-gud](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud&title=)

[mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/efter-gud&title=))

Henrik Jensen

Efter Gud – Det 20. århundredes fortabte generationer og meningsløsheden.

Gyldendal 2020

Om Gud vil

Af Preben Etwil

Henrik Jensen har skrevet en meget ordrig bog om sædernes, religionens og kulturens forfald – det blev især slemt efter 68'ernes hærgen.

Det er en bog, hvor der tænkes højt, men ikke altid lige forståeligt eller struktureret. Det er en bog med stærke holdninger, men ikke meget kildekritik. Man fristet til at bruge et citat fra bogen selv, at: "den som taler mest har mindst at sige" (p. 147).

Grunden til, at bogen er så omfangsrig, er givet, at Henrik Jensen er en meget belæst herre, og har et udbredt ønske om at delagtiggøre læseren i sine litteraturstudier, hvor tidens ånd nøje selekteres i udvalgte og kommenterede uddrag. Langt hovedparten af kilderne til bogen stammer fra litteraturens fiktive verden.

Der er ikke rigtig en refleksion over, at hovedparten af den citerede skønlitteratur er kunst, der godt nok fanger nogle af samfundets tanker og tendenser, men som ikke nødvendigvis er baseret på en historisk virkelighed.

Bogens selvbiografiske bidrag til 68'erne, som faktisk er interessante at læse (måske bogens bedste), er meget løse i deres faktuelle beskrivelser. Ja, man kan som læser ikke undgå at tænke: Desto ældre man bliver, desto mere kan man huske alt det, som man ikke selv oplevede.

Henrik Jensen lader stort set kun to koryfæer fra ungdomsoprøret dage, Ole Grünbaum og Ebbe Reich, om at repræsentere den kollektive hukommelse af 68'erne. Det er et tyndt grundlag at basere sine vidneforklaringer på.

Det hele er koncentreret omkring universitet og små politiske marxistiske celler, der visse i nogle tilfælde udviklede sig i udskejende ekstremistisk voldelig retning. Der heller ingen tvivl om, at sekteriske dele af ungdomsoprøret endte i en voldsforherliget revolutionsromantik. Men det var jo ikke der, at ungdommen var.

Der er i bogen intet, absolut intet, om hvad der skete i lærlingebevægelsen, miljøbevægelsen, eller i de politiske ungdomspartier. Det var faktisk her, at flertallet af de unge hørte til. Det forholder Henrik Jensen sig ikke rigtig til. De bliver med et pennestrøg stort set affejet som nyttige medløbende idioter. Intet kan være mere forkert.

I Henrik Jensens optik bliver det hele opdelt i nationalkonservative kategorier, hvor skillelinjerne går mellem nationer, nationalfølelse, de unge, de gamle, rettighedskultur og pligtkultur, de intellektuelle og de dumme, forældre og børn, mand og kone, lærer og studerende, modernister og kulturbevarer, kristne og andre religioner – herunder de ikke religiøse.

Ikke et ord om 68'ernes forældede Mesterlære med svende og lærlinge, uafklarede forhold mellem ejere og lejere, de socialt udsatte, de ældre, eller for den sags skyld periodens arbejdskampe.

Det står også yderst sløjt til med at få indpasset uddannelseseksplosionen, lønmodtagere og virksomhedsejere, samt udviklingen af de politiske partier i Henrik Jensens 68'generationsforståelse.

Dette var tilsyneladende ikke en del af 68'generationens historiefortælling.

Det bliver kun til lidt, men også hånlig omtale af kvinderne, de homoseksuelle og andre minoriteters situation og rettigheder.

HENRIK JENSEN EFTER GUD

– Det 20. århundredes
fortabte generationer og
meningsløsheden

GYLDENDAL

Henrik Jensens bog Efter Gud handler om den gradvise opløsning af traditionerne i vestlige samfund siden Første Verdenskrig ("Den Store Katastrofe"), men med rødder der kan trækkes helt tilbage til oplysningstiden, som var utænkelig uden kristendommens væsentlige påvirkning. Generationerne efter Første verdenskrig skulle til at forholde sig til en verden uden Gud og hans forsyn. Denne ugudelige udvikling er efter Henrik Jensens opfattelse vejen til den vestlige verdens gradvise kulturelle undergang – og det er kun blevet værre med tiden: "Hvis kristendommen døde, eller toges ud af ligningen, ville enhver nok så materielt velfunderet samling af Europa ikke længere være Europa, bare være en masse mennesker, der talte mange forskellige sprog" (p. 95).

Bogen er dog først og fremmest en sønderlemmende kritik af '68-fænomenet og alle dets efterladenskaber – især afviklingen af den autoritære samfunds normer og udviklingen af den moderne velfærdsstat, der konsekvent bliver omtalt som en formynderstat, der fremmer kræve- og offermentaliteten.

Denne bog har ingen formildende ord til de børn, unge og for øvrigt også ældre, der i 1968 mente, at de OGSÅ havde ret til at bestemme over deres eget liv – både materielt og seksuelt. Søge deres egen lykke og anerkendelse, uden indblanding fra autoriteterne, dvs. kræve rettigheder som mennesker. Hos Henrik Jensen bliver disse synspunkter betragtet som upassende og respektløst rethaverisk adfærd.

For Henrik Jensen forsvinder tilværelsens mening, hvis det gamle traditionelle, kristne, autoritære og stærkt hierarkiske samfund omdannes til et lighedsudglattende velfærdssamfund, hvor folk både har sociale og økonomiske rettigheder. Den moderne kirke får også nogle drøje hug. Den er efter Henrik Jensens opfattelse i dag ikke til at skelne fra velfærdsstatens andre kontorer. Den dyrker i dag ikke Gud, men den terapeutiske kultur frem for pligtkulturen. Fladt og uden myndighed.

Ohh, hvilken rædsel vores fædreland er havnet i.

Åh og ve - her hjælper ingen anråbelse af de højere magter: "Der er så enorme kræfter i spil, titanske kræfter, at det måske ikke længere lader sig gøre at skifte heste i vadestedet. Problemet er – moralsk set – at vi alle dagligt misbruger skabelsen bare gennem vores efterspørgsel. Men måske kan vi vende tilbage til guderne og beundringsmandatet efter titanernes fald. Hvis vi overlever så længe" (p. 395).

Bogen kan ikke anbefales i en historiesammenhæng, men hører nok mere hjemme i en studiekreds om kultur, religion og politisk konservatisme.

[Historie-online.dk, den 12. maj 2020]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/selvestegyldendal>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

**FORTIDENS NÆRVÆR -
HISTORIKEREN MARTIN A.**

(<http://www.historie-online.dk/boger/fortidens-naervaer->

KULTURSTUDIER, #1, 2013

historikeren-martin-a-hansen)

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/kulturstudier-1-2013>)

(<http://www.historie-online.dk/boger/sommerglæder>)